

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/147/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1322205640
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:1322205640.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Šefčíkovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Petra Kalatu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., narodená XX.XX.XXXX, C. B., narodená XX.XX.XXXX a D. B., narodená XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, deti matky: E. F. G., narodená XX.XX.XXXX, bytom H. X/XXXX, E. I. C., aktuálne bytom J. X, E. I. C., zastúpená splnomocnencom: AK ZAHRADNIK & Spol. s. r. o., so sídlom Námestie Mateja Korvína 1, Bratislava, a otca: E. K. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom L. X, I., Česká republika, zastúpený splnomocnencom: FAKTOR Legal, s.r.o., so sídlom Bárdošova 2/A, Bratislava - mestská časť Nové Mesto, o návrhu na zníženie a zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Mestského súdu Bratislava II č. k. 5P/88/2023-1915 zo dňa 04.03.2025, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej A. od 14.11.2023 zo sumy 140,- eur mesačne na sumu 300,- eur mesačne, ktorá je splatná do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (výrok I.). Zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej C. od 14.11.2023 zo sumy 180,- eur mesačne na sumu 300,- eur mesačne, ktorá je splatná do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (výrok II.). Zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej D. od 14.11.2023 zo sumy 180,- eur mesačne na sumu 300,- eur mesačne, ktorá je splatná do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (výrok III.). Zročné výživné na maloletú A. za obdobie od 14.11.2023 do 31.03.2025 v sume 2 730,- eur je otec povinný uhradiť k rukám matky (výrok IV.). Zročné výživné na maloletú C. za obdobie od 14.11.2023 do 31.03.2025 v sume 2 090,- eur je otec povinný uhradiť k rukám matky (výrok V.). Zročné výživné na maloletú D. za obdobie od 14.11.2023 do 31.03.2025 v sume 2 090,- eur je otec povinný uhradiť k rukám matky (výrok VI.). Návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom zamietol (výrok VII.). Zmenil doterajšiu úpravu vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom upravenú rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. 40P/99/2020-342 zo dňa 08.06.2022 (výrok VIII.). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok IX.).

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou § 62 ods. 1 až 5, § 63 ods. 1, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 veta prvá a 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoR“), vecne tým, že návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom bol dôvodný a preto návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti nedôvodný, keďže došlo k zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 40P/99/2020-342 zo dňa 08.06.2022, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa maloleté deti zverili do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej A. sumou 140,- eur mesačne, na výživu maloletej C. sumou 180,- eur a na výživu maloletej D. sumou 180,- eur so splatnosťou k rukám matky vždy do 15-dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 08.06.2022, styk otca s maloletými deťmi neupravil. Pôvodná dohoda rodičov o výške výživného na úrovni 140,- eur mesačne na maloletú A. bola

založená na predpoklade, že otec bude finančne zabezpečovať jej jazdecké aktivity, čo zahŕňalo značné náklady spojené s týmto športom. A. sa však rozhodla ukončiť jazdeckú činnosť k 31.07.2023. Otec podal dňa 02.12.2022 návrh na zníženie vyživovacej povinnosti na sumu 50,- eur na každé z maloletých detí z dôvodu zmeny pomerov spočívajúcej v zásadnom zhoršení jeho zdravotného stavu (cukrovka) a vo výrazných obmedzeniach v podnikaní v dôsledku trestov súvisiacich s podnikaním na základe odsúdenia pre trestný čin daňového podvodu. Matka nesúhlasila s návrhom otca a dňom 14.11.2023 navrhla zvýšiť jeho vyživovaciu povinnosť na sumu 300,- eur na každé z detí v dôsledku uplynutia podstatného času od posledného rozhodnutia, ako aj s ohľadom na skutočnosť, že otec sa s maloletými deťmi vôbec nestretáva a nad rámec výživného im nijak neprispieva. Kolízny opatrovník navrhol zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca na všetky deti. Šetrením pomerov bolo zistené, že maloleté dosahujú výborné študijné výsledky, majú rôzne voľnočasové aktivity. Maloleté sa zhodli na tom, že otec sa o ne systematicky nezaujíma, ruší stretnutia, nedodržiava sľuby a často ich konfrontuje nepravdivými tvrdeniami. Podľa ich výpovedí otec disponuje novým autom, značkovými vecami a elektronickým vybavením, ktoré im však nevysvetľuje alebo tvrdí, že ich „má na firmu“. Uviedli, že by si želali, aby sa otec zaujímal o ich život, správal sa ako rodič a občas sa ozval. Vyslovili potrebu, aby ich mal rád a aby bol pre ne vzorom. Zároveň vyplynulo, že otec deťom neumožňuje prístup do svojho domu, nedal im kľúče a odmieta ich ubytovanie u neho, čo zdôvodňuje obavami z prítomnosti ich matky. Bytové a výchovné pomery na strane matky sú na veľmi dobrej úrovni a z pohľadu starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Na strane otca sa prešetrovanie neuskutočnilo, pretože sa opakovane nedostavil na žiadny z ponúknutých termínov. Ďalej zistil, že matka býva v 3-izbovom prenajatom byte s nájomným vo výške 600,- eur mesačne spolu s maloletými deťmi a jej manželom I. G., s ktorým uzavrela manželstvo dňa 22.10.2022. Maloletá A. navštevuje 2. ročník Gymnázia Antona Bernoláka v Senci. Jej výdavky zahŕňajú: strava 165,- eur, cestovné výdavky 12,- eur, výdavky na školskú jedáleň 50,- eur, skupinové cvičenie Fit Gym 50,- eur, oblečenie a obuv 70,- eur, drogéria, hygienické potreby a kozmetika 33,- eur, školské výdavky ako ZRPŠ, učebnice a výlety 30,- eur, lieky, zubné ošetrovanie a strojček 75,- eur, vreckové 15,- eur, mobil 10,- eur a výdavky na bývanie 120,- eur, spolu 630,- eur. A. v šetrení uviedla, že ukončila jazdecké aktivity aj pre psychický tlak, ktorý na ňu otec vyvíjal. Maloletá C. je žiačkou 8. ročníka ZŠ v E. I. C.. Jej výdavky zahŕňajú: strava 165,- eur, výdavky na školskú jedáleň 10,- eur, volejbal 110,- eur, členský poplatok 5,- eur, volejbalový kemp 33,- eur, výdavky na turnaje mimo Bratislavu 42,- eur, volejbalové tenisky 17,- eur, výživové doplnky 57,- eur, lekárske vyšetrenia 8,- eur, cestovné výdavky na turnaje 30,- eur, električka 12,- eur, oblečenie a obuv 70,- eur, školské výdavky (ZRPŠ, učebnice, výlety) 30,- eur, lieky, strojček, zubné ošetrovanie 75,- eur, vreckové 10,- eur, mobil 10,- eur a výdavky na bývanie 120,- eur, spolu 804,- eur. Maloletá D. je žiačkou 8. ročníka ZŠ v E. I. C.. Jej výdavky zahŕňajú: strava 165,- eur, výdavky na školskú jedáleň 10,- eur, krúžky (Základná umelecká škola a plávanie) 60,- eur, oblečenie a obuv 70,- eur, drogéria a hygienické potreby 30,- eur, školské výdavky (ZRPŠ, výlety, učebnice) 30,- eur, lieky a zubné ošetrovanie 75,- eur, vreckové 10,- eur, mobil 10,- eur a výdavky na bývanie 120,- eur, spolu 580,- eur. V októbri 2023 bol pre A. zakúpený notebook v hodnote 657,- eur, pričom otec na tento výdavok prispel sumou 100,- eur, takže výsledný náklad znášajú matkou predstavuje 557,- eur. V novembri 2023 bola C. kúpená kolobežka za 199,- eur, pričom otec prispel sumou 100,- eur. V mesiacoch november 2023 a február 2024 prebehla u A. extrakcia osmičiek, pričom celkový výdavok na tento zákrok bol 680,- eur. Na lyžiarsku výstroj, konkrétne jej požičanie pre D. a C. na celý rok 2024, bol vyčíslený výdavok približne 360,- eur. V súvislosti so stužkovou slávnosťou, ktorá A. čaká v roku 2026, bol predbežne vyčíslený výdavok vo výške približne 500,- eur. C. v júli 2024 dostala bicykel, ktorého cena je 520,- eur. A. dostala na Vianoce 2024 bicykel, za cca 600,- eur. Otec je poberateľom starobného dôchodku vo výške 606,40,- eur mesačne. Otec je podľa výpisu z Obchodného registra Slovenskej republiky konateľom v obchodnej spoločnosti G. G., v ktorej zároveň vlastní aj obchodný podiel. Okrem toho pôsobí ako konateľ v spoločnosti M. N. G., pričom jediným spoločníkom tejto spoločnosti je zahraničný subjekt – spoločnosť M. N. H., G. G. A. J. XXXX, B., O. C. XXXXX, P.. Spoločnosť G. G. podľa účtovej závierky za rok 2023 nevykázala žiadny výsledok z hospodárskej činnosti a spoločnosť M. N. G. register účtovných závierok (O.) neeviduje žiadny účtovný dokument. Otec pôsobí vo viacerých obchodných spoločnostiach zapísaných v obchodnom registri Českej republiky. V spoločnosti K. Q. G., zapísanej dňa 11.09.2000 na Mestskom súde v Prahe, vykonáva funkciu konateľa a zároveň je aj jej spoločníkom. V spoločnosti D. G. pôsobí ako člen štatutárneho orgánu (konateľ) od 18.02.2020, pričom spoločnosť je registrovaná na Mestskom súde v Prahe. Ďalšiu konateľskú funkciu vykonáva v spoločnosti F. G., zapísanej dňa 07.12.2023 na Krajskom súde v Brne. Rovnako od 07.12.2023 pôsobí ako konateľ aj v spoločnosti J. G., vedenou tým istým súdom. Na Mestskom súde v Prahe je od 07.12.2023 zapísaná spoločnosť R. G., kde otec taktiež pôsobí ako konateľ. V spoločnosti K. G., zapísanej dňa 06.12.2023 na Mestskom súde v Prahe, 9 5 P 88/2023 zastáva rovnakú funkciu. V spoločnosti B. G., zapísanej dňa 14.11.2024 na

Krajskom súde v Brne, je otec nielen konateľom, ale aj spoločníkom. Konateľom je aj v spoločnosti A. Q. G., zapísanej dňa 17.07.2024 na Krajskom súde v Ostrave. V ten istý deň bol zapísaný ako konateľ aj v spoločnosti K. M. G., vedenou na Mestskom súde v Prahe. V spoločnosti K. G., registrovanej na Krajskom súde v Brne, je konateľom od 17.07.2024. Dňa 08.08.2024 bol zapísaný ako konateľ v šiestich ďalších spoločnostiach: S. G. a M. G. (vedené na Krajskom súde v Brne), T. G. a I. G. (vedené na Krajskom súde v Ostrave), K. G. a Q. G. (vedené na Mestskom súde v Prahe). V ten istý deň bol zapísaný aj v spoločnosti J. G. ako konateľ, rovnako vedenou Mestským súdom v Prahe. Medzi ďalšie spoločnosti, kde vykonáva funkciu konateľa, patrí aj U. G., zapísaná dňa 08.08.2024 na Krajskom súde v Brne. Dňa 21.12.2022 bol zapísaný ako konateľ v spoločnostiach R. G. (vedená na Krajskom súde v Brne), H. G. (Mestský súd v Prahe) a F. G. (Krajský súd v Brne). Z daňového priznania za rok 2023 spoločnosti H. G. vyplýva, že jej čistý obrat bol vo výške 5 390 619,- CZK, spoločnosť F. G. nemal obrat, avšak má pohľadávky vo výške 5 879 000,- CZK, krátkodobé záväzky 5 928 000 CZK, spoločnosť R. G. mala čistý obrat 5 491 175,- CZK, má peňažné prostriedky vo výške 402 000,- CZK, záväzky vo výške 338 000,- CZK, spoločnosti J. G., R. G., K. G. nevykázala žiadnu činnosť. Z čestných vyhlásení plnoletých dcér otca – E. A. B. a D. R. G. vyplýva, že tieto svojmu otcovi mesačne vypomáhajú sumou 800-1 000,- eur na krytie jeho potrieb. Otec trpí ochorením diabetes melitus II. typu, lieči sa asi 22 rokov. Matka je stabilne zamestnaná v spoločnosti E. E. G. M. G. ako účtovníčka. Za obdobie od 5/2022 do 2/2023 dosahovala priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1 950,68,- eur. Za obdobie od 3/2023 do 10/2023 dosahovala priemerný čistý mesačný príjem vo výške 2 073,53,- eur. Za obdobie od 11/2023 do 12/2023 vo výške 2 126,03,- eur. Za obdobie od 1/2024 do 12/2024 dosahovala priemerný čistý mesačný príjem vo výške 2 260,05,- eur a v januári 2025 vo výške 1 784,01,- eur. Jej manžel je zamestnaný v spoločnosti D. M. G. G., kde dosiahol v období od 8/2023 do 1/2024 priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1 684,07,- eur a za rok 2024 vo výške 1 698,49,- eur. Matka poberá rodinné prídavky na maloleté deti vo výške 180,- eur mesačne (60,- eur na dieťa). Obaja rodičia boli rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č. k. 8T/59/2017-1103 zo dňa 14.07.2022 odsúdení za zločin daňového podvodu podľa § 277a ods. 1, ods. 3 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom skrátenia dane a poisťného podľa § 267 ods. 1 Trestného zákona spáchané formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Otcovi bol uložený podmienený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky so skúšobnou dobou 5 rokov, peňažný trest 2 500,- eur a trest zákazu činnosti vykonávať funkciu štatutárneho orgánu, člena štatutárneho orgánu, člena dozorného orgánu, vedúceho organizačnej zložky v podniku zahraničnej osoby alebo prokuristu v akejkoľvek obchodnej spoločnosti. Matke bol uložený podmienený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky so skúšobnou dobou 5 rokov a trest zákazu činnosti vykonávať funkciu štatutárneho orgánu, člena štatutárneho orgánu, člena dozorného orgánu, vedúceho organizačnej zložky v podniku zahraničnej osoby alebo prokuristu v akejkoľvek obchodnej spoločnosti.

3. Dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia došlo k zmene okolností na strane maloletých, ktoré sú staršie, majú vyššie výdavky, na ktorých sa otec nepodieľa a zároveň otec sa nijakým spôsobom nepodieľa ani na starostlivosti o maloleté deti. A. od augusta 2023 prestala aktívne vykonávať jazdeckú činnosť. Pôvodná dohoda rodičov o výške výživného na maloletú A. bola založená na predpoklade, že otec bude finančne zabezpečovať jej jazdecké aktivity, čo zahŕňalo značné náklady spojené s týmto športom. Maloletá sa však rozhodla ukončiť jazdeckú činnosť k 31.07.2023 v dôsledku správania otca. Od septembra 2023 nastúpila na strednú školu. Maloleté C. a D. navštevujú druhý stupeň základnej školy. Poukázal na jednotlivé záujmy maloletých, v dôsledku ktorých sa zvýšili ich odôvodnené výdavky. Od posledného rozsudku došlo k enormnému nárastu cien (v súvislosti s bývaním, stravou, atď.) a tým pádom aj nákladov na maloleté deti, pričom tieto sa pohybujú v porovnateľnej výške v zásade pre všetky maloleté deti aj s ohľadom na ich blízkosť veku. Súd preto mal za preukázané, že k zmene pomerov na strane maloletých detí došlo, a to zvýšením výdavkov na ich výchovu a starostlivosť. Vzhľadom na skutočnosť, že otec nepreukázal svoj príjem, pričom súd mal za to, že má príjmy iné ako zo závislej činnosti (z podnikania), súd ustálil príjem podľa § 63 ods. 1 ZoR, s odkazom aj na R 65/2023. Za obdobie od 14.11.2023 (odkedy matka žiadala zvýšiť výživné) do 31.05.2024 súd vychádzal zo sumy 20-násobku životného minima na plnoletú osobu, ktorá bola v období od 01.07.2023 do 30.06.2024 vo výške 5 377,60,- eur a v období (bez konkretizácie) 5 479,80,- eur. Hoci bol otcovi uložený trest zákazu činnosti vykonávať funkciu štatutárneho orgánu, člena štatutárneho orgánu, člena dozorného orgánu, vedúceho organizačnej zložky v podniku zahraničnej osoby alebo prokuristu v akejkoľvek obchodnej spoločnosti, vykonáva v Českej republike podnikateľskú činnosť, pričom je angažovaný ako konateľ a/alebo spoločník v českých obchodných spoločnostiach (špecifikovaných v odseku 16 rozsudku). Toto rozsiahle pôsobenie poukazuje na aktívnu a systematickú podnikateľskú činnosť otca naprieč územím Českej republiky. Čestné vyhlásenia jeho plnoletých dcér súd považoval za účelové, pričom žiadnym

iným spôsobom nepreukázal, že by od dcér získaval každý mesiac finančnú pomoc. Cukrovkou trpel už v čase pôvodného rozhodnutia a podľa lekárskej správy trpí ochorením diabetes melitus II. typu, na ktoré sa lieči približne 22 rokov, teda nepriaznivý zdravotný stav spočívajúci v chronickom ochorení nemožno považovať za zmenu pomerov na jeho strane, ktorá by bola spôsobilá privodiť rozhodnutie súdu o znížení vyživovacej povinnosti. Vo vzťahu k odsúdeniu otca pre trestný čin podvodu išlo o úmyselný trestný čin a uvedená skutočnosť nemôže byť na úkor maloletých detí, navyše pri zohľadnení skutočnosti, že jeho pracovná schopnosť týmto rozsudkom nebola obmedzená a otec, napriek zákazu, naďalej podniká. Matka vykonáva osobnú starostlivosť o maloleté deti. Hoci od posledného rozhodnutia nastala u nej skutočnosť, že sa vydala, táto je v predmetnom konaní bezpredmetná, nakoľko so súčasným manželom žila v spoločnej domácnosti už v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Otec sa s maloletými deťmi nestretáva a teda na ich výživu neprispieva ani osobnou starostlivosťou. K argumentom otca ohľadne životnej úrovne matky a príjmom jej súčasného manžela konštatoval, že pri určenom výživnom otca bude matka platiť výdavky na maloleté deti vo väčšom rozsahu ako otec, napriek tomu, že matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté deti. Pokiaľ je v schopnostiach otca zabezpečovať svoje potreby alebo zakladať nové spoločnosti, s čím sú spojené náklady, je v možnostiach otca platiť takto zvýšené výživné, nakoľko toto má prednosť. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti mal za to, že je dôvod zvýšiť výživné otca na maloleté deti na 300,- eur na každú z maloletých, a to prihládajúc na odôvodnené potreby maloletých, primerane možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca, so zohľadnením podielu vyživovacej povinnosti matky a poberaného prídavku na deti. Takto určené výživné zodpovedá primerane aj Metodike Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pri určovaní výživného, rešpektujúc vek detí a ich životnú etapu a počet vyživovacích povinností otca. V dôsledku zvýšeného výživného vznikol otcovi nedoplatok na zročnom výživnom na za obdobie od 14.11.2023 do 31.03.2025, preto súd zaviazal otca k jeho úhrade. Vzhľadom na zvýšenie výživného, návrh otca na zníženie výživného zamietol. Zároveň zmenil doterajšiu úpravu vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom určenú rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. 40P/99/2020-342 zo dňa 08.06.2022. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal otec v zákonnej lehote odvolanie podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), f), g) a h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), a teda, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozhodnutie je podľa otca nepreskúmateľné a vykazuje znaky arbitrárnosti. Namietal porušenie práva na zastúpenie advokátom na poslednom pojednávaní. Pôvodný advokát JUDr. Ľubomír Hnat mu v priebehu konania vypovedal plnomocenstvo. Nového advokáta si otec zabezpečil bezprostredne pred pojednávaním s tým, že advokát sa pre kolíziu pojednávaní nemohol predmetného pojednávania zúčastniť. Zo strany otca pri tom nešlo o obštrukčné konanie, keďže išlo o jednu zmenu advokáta, navyše ním nezavinenú, ktorá v súdnej praxi býva dôvodom na odročenie pojednávania, aby sa nový advokát mohol s vecou oboznámiť (navyše, v tejto veci je zrejmé, že spis má viac ako 1 900 listov). Otec ani nemal možnosť sám sa v konaní k veci vyjadriť. To, že sa k veci nemal vôľu vyjadrovať bez advokáta je jeho právom a súd toto právo nerešpektoval. Ďalej vytkol súdu uplatnenie zákonnej domnienky príjmu podľa § 63 ods. 1 ZoR (napriec odvolaním nesprávne uvádzané ako § 36 ods. 1 ZoR). Namietal nesplnenie edičnej povinnosti, keď otec preukázal príjem z titulu starobného dôchodku a príspevku dcér v hotovosti, preto tieto nevie preukázať. Ako fyzická osoba nemal žiadne príjmy z podnikateľských aktivít v období rokov 2020-2025, preto ani nepodal žiadne daňové priznanie. Otec negatívnu skutočnosť o neexistencii takých príjmov preukázať nevie, ale ak by táto skutočnosť bola spochybnená, súd, keďže nie je viazaný návrhmi na vykonanie dokazovania, mohol požiadať príslušné daňové úrady o overenie týchto informácií. Nepoprel, že v minulosti podnikal a rodina žila nad pomery, ale vzhľadom na svoj vek, zdravotné problémy a zákaz činnosti sa rozhodol ukončiť tieto aktivity. Spoločnosti, na ktoré súd poukázal nevykazujú žiadne zisky, niektoré dokonca ani žiadne podnikateľské aktivity, dokonca v niektorých otec už ani nefiguruje, keďže sa svojho postavenia konštitutívnym úkonom vzdal, hoci táto skutočnosť bez jeho zavinenia nebola registrovaná. Tržby spoločností nemožno chápať ako zárobok otca, keď od nich je potrebné odpočítať náklady potrebné pre dosahovanie tržieb. Relevantné číslo je potom zisk, ktorý je v zásade tvorený rozdielom medzi tržbou a nákladmi, a ktorý po zdanení daňou z príjmov právnickej osoby

tvorí čistý zisk spoločnosti, ktorý si môže spoločník vyplatiť ako podiel na zisku („dividendu“), ktorú by následne ďalej musel ešte zdaňovať, a ktorú si však môže vyplatiť len vtedy, ak neexistujú záväzky, ktoré by spoločnosť mala (napr. v prípade, ak by síce tržby prevyšovali náklady, ale spoločnosti by všetci jej odberatelia nezaplatili, spoločnosť by reálne nemala prostriedky na úhradu pohľadávok jej veriteľov, ktorých pohľadávky majú prednosť pre vyplácaním spoločníkom, a teda by spoločníkom nič vyplatiť nemohla). Potom je ešte potrebné rozoznávať tzv. „účtovný“ zisk a „daňový zisk“. Navyše, konateľ na podiel na zisku („dividendu“) právo nemá a ak spoločnosť nič nezarábala, reálne nie je z čoho zaplatiť ani konateľovi. Poukázal na cieľavedomé rozvracanie jeho vzťahu s deťmi matkou. Značnú časť života matku a deti nadštandardne financoval, avšak aktuálne je potrebné výdavky detí prispôbiť jeho možnostiam, najmä zdravotným obmedzeniam. Mal za to, že je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie vo vzťahu k posúdeniu kvalifikovaných a odborných otázok z odboru účtovníctva a ekonomiky, keďže je zrejmé, že súd relevantné pojmy neinterpretuje správne. Zároveň je potrebné odstrániť aj vadu v podobe upretia práva otca byť vypočutý a vyjadriť sa. Otec sa pokúsi zabezpečiť aktuálne účtovné doklady spoločností, ktoré objektívne bude schopný zabezpečiť za rok 2024, aby súd pri rozhodovaní mohol vychádzať z aktuálnych a relevantných údajov. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a žiadnemu účastníkovi nepriznať náhradu trov konania. Nie je pravdou, že advokát otcovi vypovedal plnomocenstvo, ale išlo o rozhodnutie otca nebyť právne zastúpený. Vzhľadom na následné odročenie pojednávania mal otec viac ako mesiac na nájdenie nového advokáta. Nový splnomocnenec otca prevzal zastúpenie s vedomím, že sa nebude môcť pojednávania zúčastniť z dôvodu kolízie pojednávania, ktoré sa v súdnej praxi nepovažuje za dôležitý dôvod, pre ktorý sa pojednávanie odročí. Splnomocnenie navyše nebolo súdu doručené riadne, iba jeho sken a tento stav bol zhojený až pri podaní odvolania. Matka zároveň predložila splnomocnenie otca udelené tomuto splnomocnencovi už 07.11.2024, čím poukázala na dlhodobú spoluprácu otca so splnomocnencom. Vzhľadom na päť pojednávania mal otec dostatočnú možnosť vyjadriť sa, a to aj prostredníctvom splnomocnenca. Konanie, otcom namietanou vadou spočívajúcou v odopretí procesných práv, preto netrpí a námietka je podľa matky nedôvodná. K námietke o nesprávnej aplikácii zákonnej domnienky príjmu uviedla, že otec dlhodobo uvádza, že nemá žiaden príjem z podnikania, avšak zároveň navrhol predložiť listiny na zhodnotenie zisku spoločností, resp. práva otca na zisku. Z dokazovania, vrátane výsluchu otca jednoznačne vyplynulo, že je konateľom a spoločníkom spoločností v Českej republike, k čomu otec v rámci výsluchu uviedol, že tieto zakladá pre kamarátov. Ničím nepreukázal, že by mu zdravotný stav bránil v dosahovaní príjmu. Otec si nespĺnil svoju edičnú povinnosť a až na pojednávaní dňa 20.01.2025 predložil len niektoré daňové priznania. Napriek uplatneniu fikcie súd určil výživné len v matkou požadovanej výške, ktoré zodpovedá menej ako polovici výdavkov maloletých detí. O životnej úrovni otca svedčia aj názory maloletých detí, že otec im hovorí, o stretnutiach s klientmi, má stále nové topánky, nový telefón, virtuálnu realitu a tvrdí, že to má na firmu. Otec sa nepodieľa na starostlivosti o deti, neumožňuje im vstup do jeho obydľia, požaduje vrátiť veci, ktoré im v minulosti daroval. Všeobecne poukázala na neetické správanie otca voči jej osobe a maloletým deťom, ku ktorému sa bližšie, vzhľadom na predmet konania nevyjadrovala.

6. Kolízny opatrovník k odvolaniu otca uviedol, že rozhodnutie považuje za vecne správne, keďže súd prvej inštancie dostatočne preskúmal pomery na strane rodičov a preto ho navrhol potvrdiť.

7. Otec v následnom vyjadrení zotrval na svojom odvolaní a dôvodoch v ňom uvádzaných. To, že je niekto konateľom alebo spoločníkom spoločnosti nie je samo o sebe podnikaním. Nebolo preukázané, že by otec mal aj iné príjmy než zo závislej činnosti, tak ako to predpokladá § 63 ods. 1 ZoR. Opakovane namietal nesplnenie edičnej povinnosti, keď súd prvej inštancie ani nevysvetlil ako k takémuto záveru dospel. Vzhľadom na dôchodkový vek a zhoršený zdravotný stav, ktorý preukázal, nie je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť súdom prvej inštancie určené výživné a rozsudok je podľa otca pre nedostatočné odôvodnenie nepreskúmateľný.

8. K vyjadreniu otca matka uviedla, že opätovne nezodpovedal relevantne na otázky týkajúce sa podnikateľských aktivít v Českej republike, pritom v roku 2024 tam založil 12 spoločností. Predložila sms správu adresovanú maloletej C. s informáciou, že musí pracovať na projekte. Pasivita otca ohľadom preukazovania jeho príjmov nemôže byť na ťarchu maloletých detí.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné a rozsudok je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti, vyhovel návrhu matky na zvýšenie výživného na sumu 300,- eur na každé z maloletých detí od podania návrhu, t. j. od 14.11.2023 a uložil otcovi povinnosť zaplatiť zročné výživné od 14.11.2023 do 31.03.2025 k rukám matky.

11. Z obsahu odvolania otca vyplýva námietka nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti rozsudku.

12. Podľa § 220 ods. 2 CSP (zohľadňujúc osobitosti mimosporového konania), v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

13. Právo účastníka a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého rozhodnutia. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konania spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESĽP, porovnaj napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21.1.1999) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29.5.1997, Higgs c. Francúzsko z 19.2.1998). Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 45 ods. 1 Ústavy a článku 36 ods. 1 Listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu.

14. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces treba preto považovať aj taký nedostatok rozhodnutia súdu, keď rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody, alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci prípadne ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31.01.2019 sp. zn. 6Cdo/98/2017)

15. Po preskúmaní odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie sa vyššie danými kritériami neriadil.

16. Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťaťo alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť

pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 63 ods. 1 a 2 ZoR rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

18. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 77 ods. 1 ZoR právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Podľa § 35 CMP (aj článok 6) súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

21. Podľa § 36 CMP súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

22. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

23. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

24. Konanie o zmene výživného patrí medzi mimosporové nenávrhové konania patriace do oblasti starostlivosti súdu o maloleté dieťa. V zmysle vyššie citovaných ustanovení (§ 78 ZoR v spojení s ustanovením 121 CMP) predstavuje práve zmena pomerov hmotno-právnu podmienku pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom. Zmena pomerov musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú zmenu výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne, a to okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne, vývojom životných nákladov. Podstatná zmena pomerov musí byť v súdnom konaní dostatočne preukázaná, súd musí preto podrobne skúmať pomery na strane účastníkov v čase pôvodného rozhodnutia o výživnom a porovnať ich s aktuálnymi pomermi. Je nutné pritom prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré majú podstatný vplyv na posúdenie výšky vyživovacej povinnosti, a ktoré sa závažnejším spôsobom prejavili v pomeroch účastníkov konania v porovnaní s ich pomermi v čase poslednej úpravy. Preto aj dokazovanie súdu sa musí starostlivo orientovať na to, či vôbec, a ak áno, v čom konkrétne došlo k zmene pomerov, t. j. musia byť spoľahlivo zistené okolnosti rozhodujúce pre pôvodne stanovené výživné a okolnosti rozhodujúce pre stanovenie výživného v čase, keď sa rozhoduje o novej úprave. Dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti rodičov je len taká zmena okolností, za ktorých bolo doteraz výživné určené. Aby súd mohol dospieť k záveru buď o podstatnej zmene pomerov, prípadne k záveru, že k zmene pomerov nedošlo, povinnosťou súdu v konaní o zvýšenie alebo zníženie výživného teda predovšetkým bude podrobne porovnať jednak odôvodnené potreby dieťaťa ako aj pomery na strane povinných osôb, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie súdu, s odôvodnenými potrebami dieťaťa a pomermi na strane povinných v súčasnosti.

25. O výške vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti rozhodol naposledy Okresný súd Bratislava III rozsudkom č. k. 40P/99/2020-342 zo dňa 08.06.2022. Otec sa návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 02.12.2022 domáhal zníženia vyživovacej povinnosti z dôvodu zákazu výkonu povolania, zhoršenia zdravotného stavu a skutočnosti, že jeho jediný príjem predstavoval starobný dôchodok. Matka sa v konaní domáhala zvýšenia výživného na všetky tri maloleté deti návrhom zo dňa 14.11.2023 z dôvodu plynutia času, kedy sa ich odôvodnené výdavky zvýšili, rovnako tak z dôvodu všeobecného zvýšenia nákladov na život v porovnaní s časom posledného rozhodovania o výške vyživovacej povinnosti. Zisťovanie súdu prvej inštancie a následné hodnotenie sa preto malo zameriavať na porovnanie pomerov účastníkov v čase tohto ostatného rozhodovania s ich pomermi v čase podania návrhu a priebežne až do vyhlásenia rozsudku dňa 04.03.2025, čo však neurobil.

26. Z obsahu rozhodnutia nevyplývajú zistenia ohľadne pomerov účastníkov v čase posledného rozhodovania, v dôsledku čoho nebolo možné pristúpiť k porovnaniu pomerov v čase od podania návrhu v predmetnej veci. V odseku 14 rozsudku súd hodnotí čiastkové zistenia, ktoré podľa súdu odôvodnili zvýšenie vyživovacej povinnosti na všetky tri maloleté deti, spočívajúce v rozšírení záujmových aktivít maloletých detí, v prípade maloletej A. v nástupe na strednú školu a v enormnom náraste cien, ktorú skutočnosť ale nijak neodôvodnil tak, aby aj v tejto časti bol záver preskúmateľný, najmä vzhľadom k tomu, že od rozhodnutia v júni 2022 do zvýšenia vyživovacej povinnosti uplynul len zhruba rok a pol. Súd prvej inštancie zvýšil vyživovaciu povinnosť od 14.11.2023, pritom obsahom odôvodnenia sú zistenia, ktoré sa vzťahujú zrejme k obdobiu vyhlásenia rozsudku v marci 2025 i keď ani táto skutočnosť z rozsudku explicitne nevyplýva, ale je možné k takejto domnienke dospieť, keď súd ustálil, že maloleté C. a D. navštevovali 8. ročník základnej školy a maloletá A. 2. ročník gymnázia, keď napríklad A. v čase začatia konania len začala navštevovať gymnázium.

27. Z obsahu rozhodnutia nie je možné zistiť z akých dôkazov súd vychádzal, keď ustálil výdavky maloletých detí v ním uvádzanej výške, v prípade maloletej A. v sume 630,- eur, u maloletej C. v sume 804,- eur a u maloletej D. v sume 580,- eur. Pritom matka vyčíslila tieto výdavky v priebehu konania rôzne, v čase podania vzájomného návrhu dňa 14.11.2023 v prípade maloletej A. v sume 590,- eur, u maloletej C. v sume 680,- eur a u maloletej D. v sume 650,- eur. Dňa 12.03.2024, v prípade maloletej A. v sume 640,- eur, u maloletej C. v sume 663,- eur a u maloletej D. v sume 643,- eur. Dňa 02.12.2024, v prípade maloletej A. v sume 630,- eur, u maloletej C. v sume 833,- eur a u maloletej D. v sume 580,- eur. Z rozpisu výdavkov vyplýva, že súd zrejme vychádzal z vyčíslenia výdavkov zo šetrenia pomerov Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok zo dňa 07.12.2024, ktoré sú totožné s výdavkami vyčíslenými matkou dňa 02.12.2024 bez položky na hygienu a drogériu u maloletej C., keď všetky výdavky na maloleté deti prevzal z tvrdenia matky, bez hodnotenia a v prípade maloletej C. bez odôvodnenia neuznal výdavok 30,- eur (matkou vyčíslený 02.12.2024) na drogériu a hygienu. Súd prvej inštancie mal zistiť výdavky maloletých detí v čase podania návrhu otca, hodnotiť ich a skúmať, či v priebehu konania došlo k podstatnej zmene vo vyčíslení týchto výdavkov. Zároveň, v odseku 14 rozsudku súd odôvodnil zmenu v pomeroch v prípade maloletej A. aj výdavkom na skupinové cvičenia s poplatkom 30,- eur mesačne, ktorý je v jej ustálených výdavkoch vyčíslený v sume 50,- eur mesačne. Ďalej za zmenu v pomeroch u maloletej C. považoval poplatok za jazdecké aktivity v sume 25,- eur za hodinu, pričom v ustálení jej výdavkov položka na jazdecké aktivity úplne absentuje. Výdavok na volejbal v sume 30,- eur, tak ako ho súd konštatuje v odseku 14 nie je v súlade s ustálením výdavkov na volejbal v odseku 15 v sume celkovo v sume 302,- eur mesačne. U maloletej D. považoval za zmenu v pomeroch poplatok za karate v sume 60,- eur za hodinu, pričom v ustálení jej výdavkov položka opätovne úplne absentuje. Vzhľadom na uvedené sú zistenia súdu o výdavkoch detí od začatia konania do vyhlásenia rozhodnutia zmaťochné, absentuje ich hodnotenie súdom, a to aj s ohľadom na životnú úroveň rodičov, preto je rozhodnutie aj v tejto časti nepreskúmateľné.

28. V rozhodnutí úplne absentuje vyčíslenie výdavkov rodičov, okrem výdavku matky na nájomné konštatované v odseku 5 rozsudku v sume 600,- eur mesačne. V konaní je obzvlášť kľúčové ustáliť výdavky otca, ktorý žiada znížiť vyživovaciu povinnosť práve z dôvodu jeho údajnej nízkej životnej úrovne v porovnaní s časom posledného rozhodovania. Práve skúmaním pravidelných a mimoriadnych výdavkov a či bol a naďalej je schopný tieto výdavky uhrádzať z ním tvrdého príjmu je možné hodnotiť, či sú tvrdenia otca hodnoverné. V záujme hospodárnosti je potrebné súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že čestným vyhláseniam dcér otca o finančnej pomoci poskytovanej otcovi, bez preukázania ich reálneho poskytnutia ani odvolací súd neuveril. Pokiaľ však otec potreboval údajnú finančnú pomoc od dcér, jeho príjem (starobný dôchodok) nepokryval všetky jeho výdavky, pričom finančnú pomoc

údajne poskytnutú dcérami nepreukázal. Otec za týmto účelom neumožnil ani šetrenie pomerov v jeho domácnosti, pritom maloleté prezentovali názory, z ktorých bolo možné vyvodiť, že životná úroveň otca nezodpovedá jeho tvrdeniam. Nič však nebránilo súdu zisťovať tieto výdavky výsluchom otca a poňať ich do odôvodnenia rozhodnutia.

29. Odvolací súd musel napokon súhlasiť aj s námietkou otca o uplatnení zákonnej domnienky príjmu podľa § 63 ods. 1 ZoR. Je pravdou, že z dokazovania vyplynulo, že otec so súdom nespolupracoval, nespĺnil riadne výzvu súdu zo dňa 14.11.2023 predložiť daňové priznania za posledné zdaňovacie obdobie, pritom v odvolaní tvrdil, že je v jeho možnostiach predložiť ďalšie dôkazy za účelom ich hodnotenia, t. j. v ich predložení mu nebránila objektívna prekážka. Súd napokon správne z úradnej činnosti obstarával dôkazy, týkajúce sa pôsobenia otca ako konateľa, či účasti otca ako spoločníka v spoločnostiach na území Slovenskej a Českej republiky. Matka poukazovala na zoznam spoločností s účasťou otca v Českej republike. Otec predložil niektoré listiny v súvislosti s takýmto jeho pôsobením, vrátane prehľadu spoločností, ktoré ale nezodpovedá realite, napríklad v spoločnosti G., G. otec uvádza, že prestal byť spoločníkom v roku 2010, ale z dokazovania vyplynulo, že ním bol aj v čase rozhodovania súdom prvej inštancie. Je bez právneho významu, ak zánik výkonu funkcie konateľa, či prevod obchodného podielu neboli zapísané do obchodného registra, keď takáto skutočnosť zo žiadneho dôkazu nevyplývala.

30. Vzhľadom na rozsiahle aktivity otca súvisiace s výkonom funkcie konateľa a vlastníctvom obchodných podielov v rámci Slovenska i Českej republiky (a to aj napriek zákazu na základe odsúdenia v trestnej veci) je potrebné predovšetkým zistiť účel týchto aktivít, keď podnikanie podnikateľských subjektov, v ktorých mal otec pôsobiť ako konateľ, či spoločník, smeruje k dosahovaniu zisku (§ 2 ods. 2 Obchodného zákonníka). Neobstojí námietka otca, že činnosť aktivít nesúvisí s jeho osobnou činnosťou. Podľa § 63 ods. 1 ZoR súd zisťuje „príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu“, ktoré môžu plynúť z odmeny konateľa, či z podielu na zisku. Preberanie zodpovednosti z titulu funkcie konateľa, či účasti spoločníka v spoločnostiach dosahujúcich obrat, bez akejkoľvek protihodnoty je vskutku nedôveryhodné. Tvrdenia o zhoršenom zdravotnom stave sú nepodstatné, pokiaľ súd dospeje k aplikácii zákonnej domnienky príjmu, keďže podstatným je záver o dosahovaní príjmu vo výške zodpovedajúcej fikcii, t. j., že prípadný zhoršený zdravotný stav rodiča mu nebráni v jeho dosahovaní.

31. Aj podľa odvolacieho súdu prístup otca smeroval k zváženiu naplnenia zákonných kritérií fikcie príjmu, keď v konaní riadne nespolupracoval, ale z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva aké konkrétne podklady na zhodnotenie majetkových pomerov otca, aké údaje chránené podľa osobitného predpisu a aké ďalšie skutočnosti potrebné na rozhodnutie opomenul súdu predložiť, či sprístupniť. Konštatovanie, že otec nepreukázal svoj príjem, pričom súd mal za to, že mal iné príjmy ako zo závislej činnosti je pre záver o povinnosti aplikácie zákonnej domnienky nedostačujúce. V uvedenej úvahe súdu absentuje aké iné zrejme príjmy zistil, napríklad porovnaním jeho výdavkov a starobného dôchodku. V prípade, že by výdavky otca prevyšovali jeho starobný dôchodok, bolo by možné dospieť k záveru, že má aj iné príjmy, ktoré napriek výzve súdu nepreukázal.

32. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že v súlade s právami dieťaťa ZoR vytvoril mechanizmy, ktoré majú zabezpečiť, že bude možné zistiť čo najobjektívnejšie možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodiča. V ustanovení § 63 ods. 1 ZoR sa argumentuje snaha zabezpečiť dieťaťu jeho práva a viaže použitie právnej domnienky len na prípady, kedy rodič so špekulatívnych dôvodov vôbec nepredloží podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov, resp. ich súdu nepreukáže alebo nesprístupní. Nie je tým však dotknuté oprávnenie súdu vyžiadať si podklady od daňového úradu aj z vlastného podnetu, keďže konanie starostlivosti o maloletých je ovládané vyhladávacou zásadou.

33. Ak rodič, majúci príjmy z inej než závislej činnosti, predloží súdu doklady za účelom preukázania jeho príjmov a súd tieto podklady nepovažuje za úplné, a teda postačujúce, súd nemôže bez oznámenia tejto skutočnosti a umožnenia rodičovi doložiť potrebné doklady dospieť k záveru, že rodič si nespĺnil povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 63 ods. 1 ZoR a priemerný mesačný zárobok určiť za pomoci fikcie v podobe 20-násobku sumy životného minima. Ustanovenie § 63 ods. 1 ZoR totiž neuvádza, aké konkrétne dôkazy treba predložiť na preukázanie príjmov z inej než závislej činnosti a ktoré z nich treba považovať za postačujúce na preukázanie týchto príjmov. Súdy považujú spravidla za základný dôkaz na preukázanie týchto príjmov daňové priznanie za príslušné kalendárne obdobie, prípadne ďalšie

účtovné dokumenty, ktoré je daňovník povinný viesť podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve (tu pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR z 26.06.2016, sp. zn. 6 Cdo 138/2015)

34. Ak si povinný rodič uvedené povinnosti nesplní, nastupuje domnienka, resp. fikcia príjmu povinného obligatórne a súd už nie je oprávnený uvažovať o jej použití, ani nie je povinný upozorňovať povinného na hmotno-právne následky nesplnenia si uvedených povinností, nakoľko poučovacia povinnosť v zmysle § 160 CSP sa vzťahuje len na procesné práva a povinnosti.

35. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6 Cdo/107/2022, v zmysle ktorého vo veciach výživného na maloleté deti súd aplikuje právnu domnienku podľa § 63 ods. 1 veta druhá ZoR o výške priemerného mesačného príjmu rodiča nielen vtedy, keď rodič nepredloží súdu podklady na vyhodnotenie svojich majetkových pomerov, ale tiež vtedy, keď síce formálne splní svoju edičnú povinnosť (napr. predložením priznania k dani z príjmov), hodnoverne ale nepreukáže celý svoj skutočný príjem.

36. Zo zistení súdu obsiahnutých v odseku 5 rozsudku nie je možné vyvodiť ani hospodárske výsledky všetkých spoločností, v ktorých otec figuroval ako spoločník, jeho podiel na zisku (či bol jediným spoločníkom, resp. jedným zo spoločníkov), či poberal odmenu z titulu výkonu funkcie konateľa. Pokiaľ tieto informácie nevyplývali z listín, ktoré mal súd k dispozícii, súd mal otca vyzvať k predloženiu listín, či poskytnutiu potrebných informácií. Až v prípade, že by otec tieto listiny a informácie neposkytol, mohol súd pristúpiť k aplikácii zákonnej domnienky. Tomuto malo zodpovedať aj náležité zdôvodnenie rozsudku. Pokiaľ by ich otec sprístupnil, súd mal zväziť postup, v rámci ktorého by zisťoval životnú úroveň otca, napríklad porovnaním jeho výdavkov a starobného dôchodku alebo z bankových účtov otca za obdobie pred podaním návrhu (spravidla rok pred podaním návrhu), t. j. od januára 2022 do rozhodnutia. Rovnako tak ako v prípade výdavkov maloletých detí absentuje hodnotenie týchto (hoc doposiaľ čiastočných a nedostatočných) zistení za účelom prijatia záveru súdu o použití zákonnej domnienky.

37. Ako odvolací súd načrtnol vyššie, súdu prvej inštancie je potrebné vytknúť, že všetky skutočnosti potrebné k zisteniu životnej úrovne otca nezisťoval výsluchom otca, najmä z dôvodu, že u otca sa opakovane nepodarilo prešetriť jeho pomery, t. j. aký bol a je účel jeho pôsobenia v spoločnostiach, aký mal a má z toho príjem, aké má vzdelanie, aká bola jeho pracovná činnosť od ukončenia vzdelania, aký príjem z tejto činnosti dosahoval, aké má osobné výdavky, z čoho ich hradí, aký vlastní majetok, aký majetok užíva, na aké dovolenky chodí a pod. Pokiaľ súd tieto skutočnosti nezisťoval v čase schválenia rodičovskej dohody pri poslednom rozhodnutí o výške vyživovacej povinnosti, táto skutočnosť nezabavuje súd povinnosti tieto skutočnosti zistiť v tomto konaní. Ďalej musí zistiť, či tieto skutočnosti boli zistené v čase posledného rozhodovania a či došlo k zmene pomerov, resp. tieto skutočnosti zistené neboli a ide o nové skutočnosti odôvodňujúce konštatovanie zmeny pomerov.

38. Navyše, súd prvej inštancie zistil, že otec je poberateľom starobného dôchodku vo výške 606,40,- eur mesačne, keď tento sa v priebehu konania menil, napríklad v čase podania návrhu bol vo výške 463,50,- eur mesačne. Teda opätovne aj v tomto prípade z odôvodnenia nie je zjavné v akom období otec poberal starobný dôchodok v súdom uvádzanej výške.

39. Vo vzťahu k určeniu výšky vyživovacej povinnosti odvolací súd v odôvodnení absentuje úvaha, na základe ktorej súd dospel k určeniu výšky vyživovacej povinnosti. Všeobecný súd je povinný jasným a preskúmateľným spôsobom vymedziť rámec, v ktorom sa pohybuje jeho voľná úvaha, na základe ktorej dospel k záveru o určeniu výšky výživného (pozri rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS ČR 2492/2024) Nie sú zjavné tiež dôvody, pre ktoré zvýšil výživné na rovnakú sumu 300,- eur mesačne, keď výdavky ustálil odlišne vo vzťahu ku každej z maloletých.

40. Výpočet zročného výživného je taktiež nepreskúmateľný, pretože súd neuviedol ako dospel k uvedenému výpočtu. Do zročného výživného navyše počal aj výživné za mesiac marec 2025, ktoré nebolo splatným, keďže splatnosť je do 15-teho dňa v mesiaci vopred a rozsudok bol vyhlásený 04.03.2025.

41. Pre nepreskúmateľnosť rozsudku je tak vylúčené, aby odvolací súd posudzoval správnosť záverov súdu prvej inštancie vo vzťahu k uvedenému obdobiu a takéto závery je potrebné bez ďalšieho považovať za predčasné.

42. Vzhľadom na doterajší priebeh konania, zohľadňujúc predovšetkým záujem maloletých detí na určení vyživovacej povinnosti vo výške zodpovedajúcej zákonným kritériám, a to bezodkladne, berúc do úvahy začatie konania 02.12.2022, odvolací súd považuje za dôležité vyjadriť sa k procesnej námietke otca o údajnom odňatí možnosti konať pred súdom, a to s cieľom jeho poučenia, aby k ďalšiemu pojednávaniu, či výzvam súdu pristupoval zodpovedne a dôsledne. Napriek súhlasu odvolacieho súdu s tým, že rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné, otec sťažoval postup súdu aj tým, že opakovane žiadal o odročenie pojednávania, nespolupracoval a nové dôkazy navrhol vykonať až v rámci odvolania, ktoré ale ani nepredložil.

43. Otec namietal, že súd nevyhovel jeho žiadosti o odročenie pojednávania, na ktorom sa nemohol zúčastniť jeho splnomocnenec, čím mu odoprel možnosť vyjadriť sa k veci v prítomnosti svojho splnomocnenca.

44. K predmetnej námietke odvolací súd zistil z obsahu spisu nasledovný stav. Zo zápisnice o pojednávanií zo dňa 20.01.2025 vyplýva, že na pojednávanie sa dostavil otec, ktorý ospravedlnil neprítomnosť JUDr. Ľubomíra Hnáta pre kolíziu pojednávania. Súd odročil pojednávanie na 03.02.2025 a vyzval splnomocnenca, aby do troch dní preukázal kolíziu pojednávania. JUDr. Hnát následne podaním z 21.01.2025 ospravedlnil svoju neúčast' tvrdiac, že sa to už viac nestane, kolíziu pojednávania nepreukázal. Podaním z 24.01.2025 otec požiadal o odročenie pojednávania vytyčeného na 03.02.2025 z dôvodu plánovanej hospitalizácie od 27.01.2025 s predpokladanou dĺžkou trvania 2-5 týždňov. Emailovou správou z 30.01.2025 súd oznámil otcovi, že jeho žiadosti nevyhovuje, keďže otec už bol v konaní vypočutý a je v konaní zastúpený splnomocnencom. Emailovou správou z 30.01.2025 otec oznámil súdu, že odvoláva splnomocnenie JUDr. Hnátovi ku dňu 31.01.2025. V inom emaile z 30.01.2025 požiadal o prehodnotenie jeho žiadosti o odročenie pojednávania. Z oznámenia JUDr. Hnáta z 31.01.2025 vyplýva, že otec mu odobral splnomocnenie dňom 30.01.2025. Súd následne odročil pojednávanie z dôvodu hospitalizácie otca a z dôvodu vypovedania plnej moci advokátovi na 04.03.2025, ktorú skutočnosť oznámil otcovi emailom z 31.01.2025. Obsahom oznámenia je aj poučenie, že kolízia pojednávania sama o sebe nie je dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania. Emailovou správou z 27.02.2025 advokát JUDr. Dávid Faktor oznámil prevzatie zastúpenia otca spoločnosťou FAKTOR Legal, s.r.o. a priložil plnomocnenstvo z 27.02.2025 na zastupovanie otca v predmetnom konaní. Zároveň požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie pojednávania a potreby naštudovania spisu. Emailovou správou z 28.02.2025 bolo splnomocnencovi oznámené, že žiadosti nebude vyhovené z dôvodu prevzatia zastúpenia tesne pred termínom pojednávania. Emailovou správou z 28.02.2025 JUDr. Faktor poďakoval za spätnú väzbu. Zo zápisnice o pojednávanií z 04.03.2025 bolo zistené, že na pojednávanie sa dostavil otec, ktorý uviedol, že oslovil JUDr. Faktora, ktorý ho zastupuje v inej veci. Súd uznesením nevyhovel žiadosti o odročenie pojednávania. V rámci záverečnej reči otec okrem iného uviedol, že k vyjadreniu potrebuje právneho zástupcu. Z plnej moci predloženej matkou v rámci vyjadrenia k odvolaniu vyplýva, že otec splnomocnil spoločnosť FAKTOR Legal, s.r.o. dňa 07.11.2024 na zastupovanie otca (okrem iného) v súdnych konaniach.

45. Podľa článku 12 CMP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

46. Podľa § 180 CSP po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

47. Podľa § 183 ods. 1, 2, 3 a 4 veta prvá CSP pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávanií nechali zastúpiť. Od advokáta možno okrem dôvodov, ktoré nastali krátko pred pojednáváním a okrem prípadu, ak advokát súdu preukáže, že strana, ktorú zastupuje, odôvodnene trvá na osobnom zastúpení týmto advokátom, vždy spravodlivo žiadať, aby sa dal zastúpiť iným advokátom.

Od strany možno vždy spravodlivo žiadať, aby sa dala na ďalšom pojednávaní zastúpiť inou osobou, ak k odročeniu pojednávania došlo z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu. Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, oznámi súdu dôvod bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedela alebo mohla dozvedieť, alebo ho s prihliadnutím na všetky okolnosti mohla predpokladať. Ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla.

48. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie nepovažoval žiadosť o ďalšie odročenie pojednávania za dôvodnú, keďže dôvody uvádzané splnomocnencom, či otcom nemožno považovať za dôležité v zmysle § 183 ods. 1 CSP. Otec bol v konaní zastúpený advokátom JUDr. Hnátom. JUDr. Hnát a otec, každý samostatne, oznámili súdu, že otec advokátovi vypovedal plnomocenstvo, preto tvrdenie otca v odvolaní o vypovedaní plnomocenstva advokátom nezodpovedá obsahu spisu. Za podstatnú okolnosť je potrebné považovať skutočnosť, že dve predchádzajúce pojednávania boli zmarené z dôvodov výlučne na strane otca. Splnomocnenec otca napriek výzve súdu nepreukázal kolíziu pojednávania dňa 03.02.2025 a otec sám vypovedal plnomocenstvo advokátovi, čo oznámil súdu dňa 30.01.2025. Otec mal aj podľa odvolacieho súdu dostatok času na nájdenie nového splnomocnenca, pritom s advokátskou kanceláriou FAKTOR Legal, s.r.o. už preukázateľne spolupracoval v roku 2024. Tak ako to vyplýva z vyššie citovaných ustanovení, od advokáta možno okrem dôvodov, ktoré nastali krátko pred pojednávaním a okrem prípadu, ak advokát súdu preukáže, že strana, ktorú zastupuje, odôvodnene trvá na osobnom zastúpení týmto advokátom, vždy spravodlivo žiadať, aby sa dal zastúpiť iným advokátom. Otec síce tvrdil, že trval na právnom zastúpení, ale neuviedol žiadne dôvody, na základe ktorých by trval na zastúpení výlučne spoločnosťou FAKTOR Legal, s.r.o. Splnomocnenec zároveň nepreukázal nemožnosť zastúpenia iným advokátom. Odôvodnenie žiadosti nedostatkom času na naštudovanie spisu je zmätočné, keď splnomocnenec zároveň požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie pojednávania, pre ktorý dôvod sa na pojednávanie nemohol, ako tvrdil, dostaviť. Teda otec, ktorý dobrovoľne vypovedal plnomocenstvo, mal od 20.01.2025 dostatok času k nájdeniu nového splnomocnenca na pojednávanie konané dňa 04.03.2025, ktorý by mal kapacitu dostaviť sa na pojednávanie, ako aj dostatok času na naštudovanie spisu.

49. Zhrňujúc, pokiaľ otec namietal odopretie práva byť právne zastúpený, tak túto si odňal sám tým, že vypovedal plnomocenstvo advokátovi po tom, čo bolo pojednávanie odročené pojednávanie z 20.01.2025 na 03.02.2025. Po oznámení z 31.01.2025 o vyhovení žiadosti o odročenie pojednávania z 03.02.2025 na 04.03.2025, až dňa 27.02.2025 otec splnomocnil advokátsku kanceláriu FAKTOR Legal, s.r.o., s ktorou už preukázateľne spolupracoval. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že splnomocnenec otca, či otec nepreukázali, a to ani v rámci odvolania dôležitý dôvod, pre ktorý mal súd prvej inštancie vyhovieť žiadosti o odročenie pojednávania.

50. Postupom súdu prvej inštancie preto nebolo odopreté právo vyjadriť sa, resp. vyjadriť sa v prítomnosti splnomocnenca tak ako namietal otec a uvedeným postupom nedošlo k porušeniu práv otca na spravodlivý proces tak ako namietal, preto je táto námietka nedôvodná. Odvolací súd preto dáva do pozornosti otca, že súd bude naďalej dbať, aby pojednávania neboli marené nedôvodnými žiadosťami o odročenie pojednávania. Otec a splnomocnenec otca sú povinní pristupovať k veci zodpovedne a nesťažovať postup súdu nedostavovaním sa na pojednávanie, či riadnym neplnením výziev súdu.

51. Zhrňujúc všetky vyššie uvádzané skutočnosti, mimosporové konanie je typické dominanciou princípu oficiality a princípu materiálnej pravdy. Tieto vyžadujú od súdu, aby zistil skutočný stav veci, teda v rámci dokazovania sa nemôže spoliehať len na dôkaznú iniciatívu účastníkov konania, ale aplikuje sa vyšetrovací, resp. vyhľadávací princíp civilného procesu. Preto je súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci konania, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci. Pokiaľ teda súd prvej inštancie nemal zistené pomery rodičov a maloletých detí počas celého rozhodného obdobia, skutočný stav nebol dostatočne zistený a súdom vyhodnotený, čím neboli splnené zákonné podmienky pre posúdenia návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletých a určenie jeho konkrétnej výšky.

52. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd považoval napadnutý rozsudok za predčasný, keď súd prvej inštancie vyvodil nesprávne právne závery, v dôsledku čoho nevykonal dostatočné dokazovanie. Preto odvolací súd rozsudok za použitia ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie vec znova prejedná a doplní dokazovanie, najmä zistí pomery účastníkov v čase podania návrhu a ďalej priebežne do

vyhlásenia nového rozhodnutia, posúdi zmenu pomerov oproti času posledného rozhodovania o výške vyživovacej povinnosti, resp. zmenu pomerov v priebehu konania, a to s ohľadom na námietky otca, pokyny odvolacieho súdu a predbežné posúdenie vyššie (odseky 26 až 40). Po doplnení dokazovania potom súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodne, a to aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 CSP), nové rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP tak, aby právne závery, ku ktorým dospeje, mali oporu vo vykonanom dokazovaní a aby úvahy súdu k týmto záverom vedúce, boli logické, presvedčivé a zrozumiteľné.

53. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).